

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Факультет іноземної філології
Історичний факультет

СХОДОЗНАВСТВО. АКТУАЛЬНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

*Тези доповідей
I Міжнародної науково-методичної конференції
20 березня 2020 р.*

Харків – 2020

УДК 81'243
ББК 81.2
С91

Укладачі: Н.В. Руда, Л.М. Ямпольська

Організаційний комітет конференції:

І.Ф. Прокопенко – академік НАПН України, доктор педагогічних наук, ректор (голова);

Ю.Д. Бойчук – доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи ХНПУ імені Г.С. Сковороди (заступник голови);

Хошіно Юічі – Другий секретар Посольства Японії в Україні (заступник голови).

Сходознавство. Актуальність та перспективи. Тези доповідей I Міжнародної науково-методичної конференції, 20 березня 2020р. – Х. : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2020. – 258 с.

Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
Протокол № 4 від 15.06.2020р.

До збірника увійшли тези доповідей, присвячені проблемам східної філології, освіти та виховання, методики викладання сходознавчих дисциплін, перекладу, літературознавства, історії, економіки, політики, соціуму країн Сходу. Розраховано на наукових працівників, викладачів, аспірантів, студентів філологічних та історичних спеціальностей.

Видано за рахунок укладачів

©Харківський національний педагогічний університет імені
Г. С. Сковороди
© Н.В. Руда, Л.М. Ямпольська

ЗМІСТ
ФІЛОЛОГІЯ ТА ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВО

Криворучко С.К. Метафоричність у романі Мо Яня 莫言 «Великі груди, широкі сідниці» 丰乳肥臀.....	8
Санатуллах Басам. Історичні передумови розвитку перської мови (تاریخی پیشینه) (فارسی زبان).....	10
Бикова І.А., Скразловська І.А. Символічне значення кольорів в культурі народів Сходу.....	13
Жукова К.Є. «Мислення через ієрогліфи» - феномен традиційної культури Китаю.....	15
Завгородня О.С. Епічна поема Абулькасіма Фірдоусі «Шах-Наме».....	16
Сєкіна Н.Д. Стилiстично-емоційна забарвленість гендерно маркованих фразеологізмів.....	19
Ван Сяоянь. Проблема перекладу класических китайських текстів на мови країн Заходу.....	20
Ажнина Л.А. Особливості транслітерації деяких китайських імен власних.....	21
Ковальова В.В. Фонетичні особливості шанхайського діалекту.....	23
Коляда А.В. Особливості використання пекінізмів на лексичному рівні у п'єсі Лао Ше «Чайна».....	24
Мілова Д.І. Аспекти китайських дієслів у відображенні української мови.....	27
Проша О.Є., Мараховська О.В. Іранська каліграфія.....	28
Ситнікова В.А. Функціонування графеми «доц» у складених ієрогліфах.....	29
Субота І.А. Образ минулого у новелах Лейли аль -'Усман.....	32
Сусленко А.М. Особливості походження іранських прізвищ.....	34
Фотеску І.В. Проблематика використання наголосу мови та складу в сучасній японській мові.....	35
Шапаренко Е.Е. Стилiстичні особливості китайських текстів публіцистичного стилю.....	37
Юрченко М.Е. Відмінності між японським і українським діловим листуванням.....	38

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ СХІДНИХ МОВ

Руда Н.В. Аналітичне читання як один з засобів формування китайськомовної компетентності студентів.....	40
Ахмад О.Р. Кейс-метод (Case Study) як форма інтерактивного навчання арабської мови.....	41
Компанієць О.В., Баличева В.М. Використання гаджетів та досягнень новітніх технологій при вивченні івриту.....	43
Андрєєва Ю.В. Дослідження мотивації студентів до вивчення китайської мови та методи її підвищення.....	44
Копилова Н.А. Переваги навчання китайської лексики у середній школі за допомогою наочних засобів навчання.....	47
Локшина Ю.Г. Методика викладання японської мови як дисципліна вільного вибору студентів.....	48
Подгорний Г.В. Спецкурс «Вступ до сходознавства» в гімназії.....	50
Сєгада Ж.П. Література Японії в освітньому процесі Київської гімназії східних мов №1.....	53
Ткаченко О.І. Науково-педагогічні підходи до навчання китайської мови учнів Київської гімназії східних мов №1.....	55
Дмитрієва А.В. Порівняльний аналіз підручників «DISCOVER CHINA» та	

АСПЕКТИ КИТАЙСЬКИХ ДІЄСЛІВ У ВІДОБРАЖЕННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

*Мілова Діана Ігорівна, студентка 2 курсу факультету іноземної філології
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди*

Науковий керівник: викладач кафедри східних мов С.С. Науменко

Дієслова у китайській мові поділяються на дієслова повнозначні та дієслова допоміжні. Повнозначні дієслова розпадаються на дієслова не результативні і дієслова результативні та можуть самостійно виконувати функцію простого присудка.

Не результативні дієслова, позначаючи дію або стан предмета, не містять додаткового значення результативності: “活” (жити), “看” (дивитися), “坐” (сидіти), “休息” (відпочивати), “批评” (критикувати). В якійсь мірі не результативні дієслова можуть розглядатися як недоконаний вид в українській мові. Дієслова, що складаються з двох частин, перша з яких позначає дію, друга - його результат, тобто якість або дію, що з'являється в результаті першої дії, називаються результативними, а їх друга частина - результативним модифікатором. Їх кількість дуже велика. Складові частини результативних дієслів існують в мові як самостійні слова (дієслова і прикметники), як і інші допоміжні дієслова і слова. Наведемо кілька прикладів деяких результативних дієслів: “晒干” (висушити), де “燥” (сушити) “+” “干”(сухий); “烧掉” (спалити), де “烧” (палити) “+” “掉” (службовий модифікатор, який вказує на зникнення предмета); “跑进去” (вбігти), де “跑”(бігти) “+” “进去” (модифікатор, що виражає напрямок дії) [5].

На відміну від повнозначних дієслів допоміжні дієслова зазвичай не можуть самостійно виконувати функцію простого присудка. У складі складних дієслів вони надають основного (повнозначному) дієслова додаткові значення. Допоміжні дієслова розпадаються на чотири типи. Перш за все це модальні дієслова: а) виражають можливість, необхідність, бажання зробити дію, наприклад: “能, 能够” (могти, бути у змозі); “可以” можна; “会” (бути здатним) і т.п. б) позначаючи необхідність: “应该, 该” (має, слід, треба); “必须, 要” (потрібно, треба, необхідно) і т.п. в) виражаючи бажання, наприклад: “想要” (бажати, мати намір); “肯” погоджуватися, бути схильним.

По-друге, це спонукальні дієслова, які виражають спонукання до дії, наприклад: “使” (спонукати, дозволяти, змушувати); “请” (просити, запрошувати); “让” (дозволяти); “叫” (повелівати, змушувати) та ін.

До третього типу відносяться дієслова, що вказують етапи дії, вони позначають початок, продовження, припинення дії. Розглянь кілька прикладів: “开始” (почати, стати); “继续” (продовжувати); “停止” (припинити, перестати) [3].

І, нарешті, модифікатори, що вказують напрямок дії, вони позначають рух до особи, яка говорить або від особи, наприклад: “来” (сюди, до особи, яка говорить); “去” (туди, від особи, яка говорить); “上来/上去” (коли рух угору); “进来/进去” (коли рух усередину); “出来/出去” (коли рух назовні); “过来/过去” (коли рух через); “回来/回去” (коли рух назад) [4]. Допоміжні модифікатори останнього типу в поєднанні з повнозначними дієсловами, значення яких пов'язане з ідеєю руху, вказують напрямок дії, а також висловлюють результативність: “拿进去” (внести туди); “走出来” (вийти сюди). Ці модифікатори у поєднанні з повнозначними дієсловами, значення яких не пов'язане з ідеєю руху, висловлюють тільки результативність, наприклад: “想出来” придумати; “记下来” (записати) [1]. Допоміжні модифікатори “起来” та “下去” можуть позначати також

етапи дії (перший – початок, другий – продовження), наприклад: “说起来” (заговорити); “写下去” (продовжувати писати) [2].

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Ван Ли. « Теорія китайської граматики ». Шанхай, 1947, – 125 с.
2. Гао Минкай. « Граматика китайського мови ». Шанхай, 1951, – 89 с.
3. Люй Шусян. « Очерк граматики китайської мови ». Шанхай, 1953, – 67 с.
4. Фан Юйцин. « Прикладна китайська граматика ». Пекін, 1998, – 43 с.
5. Яхонтов С.Е. « Категорія дієслова у китайській мові ». Ленінград, 1957, – 54с.

ІРАНСЬКА КАЛІГРАФІЯ

*Проша Ольга Євгенівна, Мараховська Оксана Володимирівна, студентки 2 курсу
факультету іноземної філології*

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Науковий керівник: викладач кафедри східних мов О.С. Завгородня

Серед усіх напрямків іранської культури найбільш популярною є каліграфія; згідно вислову Пророка, каліграф, який зможе переписати красивим почерком Коран, буде в майбутньому серед мешканців раю.

Каліграфія почала розвиватися з дуже давніх періодів історії ісламу. Грубувати літери семітського алфавіту стали декоративними. Як напрям мистецтва, іранська каліграфія зародилася в ісламський період його історії і утвердилася шляхом письмово-художнього зображення аятів (одкровення) Корану і священних слів — «Аллах», «Мухамад» і «Алі» — під час прикрашання мусульманських культових будівель.

Ранній період розвитку каліграфії в Ірані розпочався з специфічного «куфічного» стилю. Форма писемності, що називалась «куфі» (через назву міста Куфа), і була надзвичайно популярна серед інших форм ісламської писемності і перший час існувала як писемність без використання голосних звуків. І тільки після 686 року для їх написання були створені відповідні знаки, які відрізнялись від звичного способу позначення букв, що існували раніше (1).

В Ірані можна зустріти різноманітні форми каліграфії: на тканинах, керамічних і металевих виробах, на золотих та срібних монетах.

Після розповсюдження користування папером, що був виготовлений за давніми рецептами майстрів Китаю, писемність куфі почала відразу розвиватися в багатьох напрямках. З самого початку повний текст Корану переписували на оброблені шкури тварин за допомогою тростинного пера; кожна сторінка при цьому мала чітку форму прямокутника. І починаючи з X століття в країнах східної частини ісламського світу Коран почали переписувати на сторінках зі звичайною формою.

Після зміни формату листа змінювалися і розміри букв: віддалені і великі букви писемності куфі почали писати більш злитно. В наступні століття, до теперішнього часу включно вони використовуються як декоративний елемент.

Одна з національних особливостей іранців є прагнення досягнути досконалості. І саме завдяки натхненню та ретельності іранських майстрів розвивалася каліграфія на папері та шкірі (2).

В історії мусульманського мистецтва Ібн Мукла є символом каліграфії, адже він став відомим завдяки удосконаленню ісламської каліграфії шляхом створення системи правил для почерку «наسخ». Він створив класифікацію та пояснення шести почергових стилів куфі, що були широко використовувалися в усіх ісламських країнах. Він був першим, хто почав зіставляти букви за допомогою кіл та півкіл і першу букву арабського алфавіту «алеф», взявши це за основу формування пропорційності інших букв алфавіту. Елементарне відтворення тексту перетворилось на окремий вид мистецтва, каліграфію.

Сходознавство. Актуальність та перспективи. Тези доповідей
I Міжнародної науково-методичної конференції

Відповідальний за випуск: (Руда Н.В.)

Комп'ютерна верстка: Петрищева О.В.

Коректор: Коробкіна І.М.

Відповідальність за дотримання вимог академічної доброчесності несуть автори

Підписано до друку Формат Папір офсетний.

Гарнітура Times New Roman. Друк офсетний. Ум. друк. арк.

Обл.-вид. арк. Зам № Тираж прим. Ціна договірна.